

Kort information om dagens föredrag

Fuktegenskaper hos cementbundet material med flygaskainblandning

Oskar Linderoth, Byggnadsmaterial-LTH

Resultat från ett pågående forskningsprojekt presenteras. Inom projektet undersöks hur cementbundna materials fuktegenskaper påverkas när cementets kemiska sammansättning förändras.

Att beräkna uttorkning och mäta relativ fuktighet i betong. Möjligheter och utmaningar

Magnus Åhs & Peter Johansson, Byggnadsmaterial-LTH

Hur bör man göra för att beräkna uttorkningstiden för ett betongbjälklag? Räcker det med en eller två beräkningar? Vilken eller vilka parametrar är av störst betydelse för uttorkningstiden? Hur bör man mäta fukt/relativ fuktighet i betong och hur gör vi idag?

RäknaF

Petter Wallentén, Byggnadsfysik-LTH

Användningen av byggnadsfysikaliska beräkningsverktyg ökar ständigt i Sverige, främst hos tekniska konsulter. I Sverige är den endimensionella versionen av programmet WUFI 1D (Fraunhofer Institut für Bauphysik) ofta använt för att göra värme- och fuktberäkningar i byggnadsdelar. Erfarenheter visar att olika användare, som använder samma program, kan få väldigt olika resultat för samma konstruktion vilket lett till viss skepsis om resultaten.

RäknaF är namnet på en sammanställning av dokument som är tänkt att vara till stöd för beställaren och utföraren i samband med värme- och fuktberäkningar av klimatskalet. Avsikten är just att minska skillnaden i resultat mellan olika användare som använder beräkningsprogram genom att ge råd och förslag om indata och beräkningsgång.

Fuktsäkerhet vid KL-träbyggande utan väderskydd

Lars Olsson, RISE

En ny företeelse i storskaligt träbyggande är att träbyggnadsaktörer ibland bygger utan väderskydd i form av tält. Istället försöker de minimera vattenbelastningen med olika metoder och siktar på att byggnaden hinner torka upp innan fuktrelaterade problem uppkommer. Huruvida detta fungerar har nyligen undersökts i en studie som kommer att presenteras.

Väderskydd –En lathund för entreprenören

Emma Brycke, Skanska

Vi ser att träbyggnad ökar i Sverige, det finns ett stort tryck att bygga stommar i trä. Trä är ett fuktkänsligt material. Det finns dock ingen sammanhållen syn från leverantörer av trästommar att väderskydd behöver användas och olika metoder används. För att hantera fuktrisker ser vi ett behov av rationella väderskyddslösningar. Studiens syfte var att förenkla istället till att använda väderskydd genom att sammanställa vilka typer av väderskydd som kan vara lämpliga vid några olika utvalda byggnadstyper.

Kort information om dagens föredrag

Vidare diskuteras vilken potential till rationell produktion valen innebär. Projektet tar avstamp i tidigare genomförda SBUF projekt inom området.

Projektet pekar på att väderskyddet innebär en tillkommande kostnad, men innebär även avgående kostnader, säkrare kvalitetsstyrning med minskad riskkostnad, samt andra nyttor som förbättrad arbetsmiljö och produktivitet. Projektet visar även att för att åstadkomma en kostnadseffektiv, kvalitets-säker och produktionsstödjande utformning av väderskydd måste lösningen projekteras tillsammans med utformning av byggnad och val av byggsystem.

Heltäckande väderskydd möjliggör ett rationellt och fuktsäkert byggande. En lathund har skapats för att illustrera vilka alternativ på väderskydd som kan passa i olika fall, och på så vis minska istället till att använda väderskydd för entreprenörer i byggbranschen.

Intresseföreningen Fuktsakkunniga i Sverige. Bakgrund till och behov av denna förening

Eva Gustafsson, Conservator

10 års erfarenheter och reflektioner över ByggaF och fuktsäkert byggande.

NERIS - teoretisk och praktisk fukthantering i ishallar

Jörgen Rogstam, EKA - Energi & Kylanalys AB

Projektet NERIS (vid Institutionen för Byggetenskap, KTH) behandlar fukthantering i ishallar från både ett teoretiskt och praktiskt perspektiv. Arbetet har haft tillgång till ett stort antal fältmätningar i olika ishallar vilka studerats och analyserats för att illustrera verkliga driftsförhållanden. Det övergripande målet har varit att visa på vikten av "rätt" fuktnivå inklusive avfuktarens styrning för att kunna garantera en ishalls funktionsduglighet och hållbarhet. Vidare så visas systemlösningar för att minska energianvändningen samt rekommendationer för dimensionering och installation.

Fuktsäkerhetsarbete med fokus på engagemang och kontinuitet

Christopher Ågren, DryIT

Fuktsäkerhet är en viktig aspekt för många i ett projekt. Vår branschstandard ByggaF har hjälpt till att belysa aspekten, lyft kravnivån samt ökat dokumentationsgraden. Många gånger slutar det dock där, som en dokumentationsprodukt, trots att kompetens och erfarenhet finns i projektet.

Att skapa engagemang och kontinuitet i fuktsäkerhetsarbetet är den stora utmaningen, men också en enorm möjlighet.

Med denna föreläsning vill jag dela med mig av de strukturella problem vi på Dry-IT ser av att medverka i över 2000 projekt om året från projektering till produktion, eftermarknad och i det befintliga beståndet. Men jag vill framförallt bidra med viktiga frågeställningar samt ge lite goda exempel för att öka debatten/dialogen om hur vi kan minska detta resursslöseri samt öka graden av hållbart byggande.

Kort information om dagens föredrag

RIBuild del 1. Introduktion till RIBuild. Praktisk vägledning till applicering av invändig tilläggsisolering i kulturhistoriska byggnader

Lukas Lång, RISE

Presentationen ger en översikt kring EU-projektet RIBuild och den praktiska vägledning som tagits fram för kulturhistoriska byggnader där man överväger att tilläggsisolera invändigt för att förbättra energiprestanda.

RIBuild Part 2. RIBuild simulations and online tool

Morten Ørsager, Erik Møller Architects

In the second part of the RIBuild presentations, the RIBuild online tool for assessment is presented. The tool is based on DELPHIN pre-calculations of a vast number of simulations containing a multitude of variables, including materials, climates and wall variants.